

København, 1. november 2022

Indstilling af Jakob Sorgenfri Kjær for artikelserien "Den digitale underklasse"

Med serien "Den digitale underklasse" har Jakob Sorgenfri Kjær gennem grundigt, konsekvensfokuseret og løsningsorienteret journalistik sat ansigter på et omfattende samfunds- og velfærdsproblem, der i årevis har været overset af medier og negligeret af de ansvarlige politikere.

Båret af konkrete menneskeskæbner har serien afdækket, hvordan op mod hver fjerde borger risikerer at miste velfærdsrettigheder, ydelser, muligheder og værdighed, fordi de ikke kan, vil eller har ressourcer til at leve op til det offentlige Danmarks stadig flere krav til digital selvbetjening. Ikke blot ældre og socialt udsatte, men også unge, arbejdere, borgere med handicap og en række andre befolkningsgrupper.

Serien åbenbarer også, hvordan den digitale velfærdsstat pålægger stigende ansvar og øgede byrder på pårørende – en omkalfatring af den universelle velfærdsstat, der er udrullet uden nærværdig samfundsdebat trods store konsekvenser for borgerne.

I kraft af fra begyndelsen at række ud til og inddrage læserne og deres erfaringer har artiklerne af født en storm af henvendelser fra berørte borgere, der udtrykker taknemmelighed og lettelse over, at tabuet nu er brudt, og at de ikke længere føler sig alene. Borgernes stemmer, der pludselig også talte kulturpersonligheder som Per Arnoldi, Daimi og Ghita Nørby, har fået en kontinuerlig rolle i serien, og erfaringsindsamlingen har desuden blotlagt en række afledte problemstillinger, som Jakob Sorgenfri Kjær har afdækket med nye originale vinkler – blandt andet om overgangen til MitID og eksklusion af borgere fra den kollektive trafik.

I kølvandet på serien har en række politikere erkendt svigtet. Herunder statsminister i tre regeringer siden 2009 Lars Løkke Rasmussen med ordene: »Teknologien er kommet og kommet, og vi har grebet ud efter og forfulgt de muligheder, som jo også er fantastiske, men så er der noget, vi bare har overset her. Og det er vi nødt til at gøre bedre«.

En række partier har erklæret, at der nu skal skabes et reelt og rettighedssikret alternativ for digitalt udfordrede borgere. Og 20. september kom S-regeringen med sit svar i form af udspillet 'Et digitalt samfund for alle', der blandt andet rummer lovforslag om at gøre det nemmere for borgerne at blive fritaget for digital selvbetjening.

»Jeg bliver nødt til at sige, at det er virkelig på baggrund af den her artikelserie, at vi har snakket sammen (i partiet, red.). Så kom ikke og sig, at journalistik ikke nytter«, lød det fra Socialdemokratiets indenrigsordfører, Birgitte Vind, da Politiken 6. oktober lagde hus til en debataften om den digitale underklasse.

På konkret hverdagsniveau har serien ifølge en række læserhenvendelser gjort deres møde med det offentlige nemmere: sagsbehandlere er mere fleksible og imødekommende, når de præsenterer sig som del af de mange borgere i den digitale underklasse.

Serien om "systemet" er forbilledligt menneskeligt formidlet gennem stærke vidnesbyrd fra hverdagen og en sideløbende kritisk oprulning af, hvordan udviklingen er kommet så vidt, at op mod hver fjerde borger er koblet af. Samtidig er serien en opvisning i hele den journalistiske palette af nyheder, features, reportager, baggrund og interviews. Og så imødekommer den sin egen kritik ved at bevæge sig succesrigt på tværs af platforme: papiravisen, digitale fortællinger, podcast og et live debatarrangement med 100 tilhørere og tusindvis, der fulgte med hjemmefra via skærm.

Når serien har fået så stor gennemslagskraft, skyldes det formentlig også Jakob Sorgenfri Kjærs insistensen på at løfte temaet som en bred velfærdsproblematik frem for blot en snæver it-problematik. Det er der brug for i en tid – og fremtid – som kun bliver mere digital.

For sit fremragende arbejde fortjener Jakob Sorgenfri Kjær årets Cavlingpris.

Med venlig hilsen

Tanja Parker Astrup, redaktionschef, Danmark